GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 8

We Srodę Dnia 25. Stycznia 1809.

Z Więdnia d. 18. Stycznia.

W poniedziałek d. 16 Stycznia raczył J. C. K. Mość, wraz z Arcy Xiążętami i przy assystencyi części dworu, udać się o godzinie 11 przed południem do kościoła S. Szczepana na nabożeństwo z powodu podwoyney roczni- cy, to iest powrotu swego do Wiednia i powstania Wiedeńskiego. Umundurowani mieszczanie stali dwiema szeregami z chorągwiami i muzyką od zamku przez plac S. Michała, Kohlmarkt, Graben, &c. aż do kościoła S. Szczepana, i w samem nawet kościele, gdzie zgromadziły się także wszystkie parafie miasta i przedmieść, tudzież lud powstania Wiedeńskiego. Przy wniyściu do katedry był Nayiaśnieyszy Cesarz, wraz z Arcy Xiążętami i dworem, od stanow niższey Austryi, &c. tuteyszego Xcia Arcybiskupa i duchowieństwa uroczyście powitany i z zwykłemi obrzędami na mieysce swoiego siedzenia zaprowadzony. Po odprawionem przez Xcia Arcybiskupa nabożeństwie powrocił J. C. K. Mość do zamku, około którego przeciągnęły potem z rozwiniętemi chorągwiami i muzyką wszystkie korpusy mieyskie.

J. C. K. Apostolska Mość raczył Augustyna Fay, aktualnego taynego radcę i obergespana komitatu Ugotskiego przez wzgląd a dawność szlachectwa iego przodkow i okazywaną względem Monarchy i oyczyzny ciągle wierność, wynieść nayłaskawiey z całem potomstwem do godności hrabiow.

Dyrektora kwarantanny w Wulkan w Siedmio grodzkiey ziemi, Jędrzeia Keller, raczył J. C. K. Mość przez wzgląd na iego 53 letnią gorliwą służbę i na rzadką zasługę, iż lubo był z powodu podeszłego wieku z całkowitą pensyą w roku 1802 od obowiązkow służby uwolniony, podiął się iednak przez gorliwość w roku 1805 czynić ieszcze dyrektora kwarantanny służbę, którą do tego czasu w 82 roku życia pilnie odbywa, zaszczycić nayłaskawiey małem medalem złotym zasługi.

Dzisieysza gazeta dworska umieściła pod artykułem z Francyi co następuie:

List z Bajony pod d. 26 Grudnia donosi co następuie:

"Stoiący w okolicach naszego miasta popisowi od odwodu, ściągnionemi do Bajony zostali i maią bydź w zbudowanych za mia-

ftem koszarach, które 10,000 ludzi pomieścić w sobie mogą, ulokowanemi. Przybyły tu także regimenta dragonii 10ty i 11ty od drugiey dywizyi odwodowego woyska. Oddział poymanych przy Somo-Siera Hiszpanow ieft tu w krotce spodziewany. Gdy ciągle przechodzi ieszcze artylerya i rożne transporty przez Bajonę, zatem miafto nasze zawsze napełnione ieft woyskiem rożnego gatunku.

"Podług listow z Burgos, Margrabia de la Romana zmocniony woyskiem Angielskim, postąpił znowu przeciw Palencyi. Marszałkowie Xżę Dalmacyi i Abrantu czynią obroty, dla otoczenia go i oderznięcia od brzegow, przy których zdaie fię chcieć utrzymać.,,

Rozkaz dzienny: — 1) Gdy nieiaki Stein (Królewsko-Pruski minifter ftanu) ufiłował w Niemczech rozruchy wzniecić, przeto poczytany ieft za nieprzyiaciela Francyi i ligi Reńskiey. 2) Dobra, które rzeczony Stein, pofiada w kraiach Francuzkich lub ligi Reńskiey maią bydź zasekweftrowane. 3) Wspomniony Stein ma bydź wszędzie imany, gdzie go tylko woyska nasze lub woyska naszych sprzymierzyńcow schwytać potrafią. — W obozie naszem Cesarskim w Madrycie d. 16 Grudnia 1808.

(Podp. *Napoleon*.

Zgodne z orignałem

(Podp.) *Hrabia Huneburg*, *minifter woyny*.

Naczelnik głownego sztabu

(Podp.) *Gerard*.

Z Francyi d. 26. Grudnia.

Od zaięcia Madrytu zamiarem Cesarza zdaie fię bydź częścią rozbroić zostaiących ieszcze pod bronią Hiszpanow, częścią ścigać Anglikow. Znaczny korpus Anglikow pod dowodztwem Jenerała Hope przeszedł po ustąpieniu z Nowey Kaftylii przez Eftramadurę i idzie przez Badajoz do Portugalii. Dywizyom dragonii Milhaud i Lasalle trudno będzie dognać Anglikow, gdyż ci wyprzedzili ie 10 lub 12 marszami. Korpus Angielskiego woyska, który pod Jenerałem Moore przez Portugalską prowincyą Beira poftąpił był do Salamanki i Zamora, cofa fię ku Koimbra nazad. Podług niektórych atoli doniefień zdaie fię, że Angielscy jenerałowie poftanowili zatrzymać fię na granicach Portugalii i czynić przygotowania do obrony. Portugalska twierdza Elwas, ieft podobnie, iak inne Portugalskie twierdze, liczną angielską załogą osadzona. Korpus Angielski Jenerała Baird, który oddzielnie od głownego korpusu działał, cofnął fię z prowincyi Leony, dokąd był poftąpił, do Koruny, gdzie przygotowania czyni do przewiezienia fię do Portugalii. — Korpus Xcia Dalmacyi miał po rozprawie przy Oviedo opuścić Afturyą i udać fię ku Portugalii. Z Madrytu wysłana została kolumna piechoty do Portugalii. Dotąd nie posłał Cesarz żadnego woyska do Andaluzyi; prowadzące tam tylko wąwozy są woyskiem Francuzkiem osadzone. Do wschodniey Hiszpanii udać fię miało 30 do 40,000 woyska, dla opanowania prowincyy Kuenka i Walencyi. Pod Saragofsą nic ieszcze ważnego nie zaszło; wftrzymane zapewne działania są do przybycia Marszałka Mortiera. — Angielskie woyska, które wyfiadły były do Katalonii, odpłynęły nazad; liczba ich iednak nie była wielka. Pod brzegami Katalonii krążą atoli ieszcze Angielskie okręty.

Z Moguncyi d. 28. Grudnia.

Głowny sztab odwodowego woyska udał fię ftąd za Xciem Valmy (Marszałkiem Kel-

lermann) do Bajony. Posały tam także nie dawno należące do tego korpusu woyska, składaiące się z popisowych. Pozostałe ieszcze nad Renem od tegoż korpusu oddziały, zostaią pod dowodztwem Jenerała Boyer, dowodzącego 26tą woyskową dywizyą, gdyż według lewego brzegu Renu wszystkie woyska zostaią w stopniu pokoiu. — Z woysk, które powracaią z Niemiec do Francyi, przybyła nie dawno do okolic naszych dywizya Jenerała Carra St. Cyr. Przeprawiła się w okolicach Moguncyi na statkach za Ren, gdyż most dla stężu rozebrany został. Jenerał St. Cyr za przybyciem do Moguncyi zastał rozkaz, aby woyska swoie aż do dalszego rozkazu rozłożył w departamencie Donnersberg. Stanęły więc między Moguncyą, Kayserlautern i Spirą. — Dywizya Jenerała Legrand oczekiwana iest na lewym brzegu Renu na początku Stycznia, i ma także w okolicach naszych stanąć. Oprocz tego oczekuiemy tu ieszcze kilka regimentow jazdy, które tymczasowo pozostały na prawym brzegu Renu, ponieważ niebezpieczna iest przez Ren przeprawa. — Niewiadomo ieszcze dalsze przeznaczenie korpusu Oudinota, który na zimowych leżach stoi w Hanau i pobliskich okolicach; zdaie się iednak, iż pozostanie do dalszego czasu w Niemczech. — Przybycie główney kwatery woyska Reńskiego do Moguncyi, iest do nieoznaczonego czasu odwleczone. Rozkład tego woyska, iak nakazany iest przez Xcia Auerstädt, będzie w przeciągu ośmiu dni uskutecznioney.

Z Paryża d. 5 Stycznia.

Monitor pod d. 26 Grudnia ogłosił ogólny rachunek przychodow i wydatkow publicznego skarbu w roku 1807, którego treść następuiąca: Istotny dochod 1807 roku był 787 413,903 fr. przypadkowy 40,759,060 fr. Całkowity więc przychod wynosił 828,272,963 frankow. Wydatki z istotnego dochodu na wszystkie administracye: dług publiczny i pensye 106,308,320 fr. Dom Cesarski 26,575,000 fr. Xiążęta Francuzkie 3,186,111 fr. ministerium woienne 178 446,454 fr. woyskowa administracya 152,509,262 fr. ministerium morskie 131,905,396 fr. wewnętrzne 45,905,396 fr. służba Boża 12,521,602 fr. ministerium skarbowe 26,507,586 fr. skarb publiczny 9,778,900 fr. ministerium spraw zagranicznych 8,926,648 fr. sprawiedliwość 27,697,235 fr. ogólna policya 780,449 fr. koszta negocyacyi 10,730 168 fr. rożne wypłaty 1,341,620 fr. Z przypadkowych dochodow: woyskowe ministerium 3,253,020 fr. ministerium wewnętrzne 42,083,994 fr. ministerium skarbowe 3,511,255 fran. skarb publiczny 366,043 fr. sprawiedliwość 1,209,073 fr. Wydatek w gotowych pieniądzach wynosił 793,655,319 fr. Wydatki w rzeczach 3,233,468 fr. Ogólne wydatki wynosiły 796 888,787 frankow. Poiedyńcze wydatki przy wielkim woysku 1807 wynosiły: dla marszałkow 336,444, dla głownego sztabu 7,112,799, dla piechoty 20 mill. 755,063, dla jazdy 7,326,738, dla artyleryi 3,546,512, dla indzynierow 678,138, dla Cesarskiey żandarmeryi 991,986, dla woysk posiłkowych, ogółem 50 mill.694 567 fr. &c.

Z Rouen donoszą, iż lud zbiega się kupą na posiedzenia tamteyszego sądu, który ma wydać wyrok na ludzi, którzy okradli kassy w Alençon i Argentau. Jeneralny prokurator kończąc rzecz swoią d. 23 Grudnia żądał kary śmierci dla niektórych winowaycow, innych potępiał na 22 letnie więzienie. Potem mowili obrońcy za oskarżonemi.

Dzisieyszy Monitor zawiera co następuie:

)2(

"Od kilku dni nie odbieramy żadnych biuletynow od woyska Hiszpańskiego; lecz publikum niechay będzie spokoyne: sam Cesarz bowiem poiechał d. 22 Grudnia z Madrytu przeciw woysku Angielskiemu, a d. 25 znaydował się iuż na prawym skrzydle swoiego woyska.

" D. 27 lub 28 Grudnia musiała zayśdź bitwa z całem woyskiem Angielskim, które wynosi około 40,000 ludzi, i wspieraią go nie dobitki Blacka, nowy zaciąg z Galicyi i zbroyni chłopi. Pierwszy biuletyn będzie bezwątpienia bardzo ciekawy.

" Waladolidę osadziły Francuzkie woyska.

" J. C. K. Mość wyieżdżaiąc z Madrytu mianował Króla Jozefa swoim namiesnikiem i oddał mu dowodztwo nad załogą stolicy, korpusami Marszałkow Xcia Gdańskiego i Belluny i dywizyami jazdy Lasale, Milhaud i Latour - Maubourg.

" Mamy te szczegóły z listu znakomitey osoby, znayduiącey się przy boku J. C. K. Mci.,,

Major Segur, który potykał się odważnie przy Somo-Siera i 4 postrzały odebrał, przybył do Paryża dla wygoienia ran, i przywiozł senatowi 60 chorągwi.

D. 1 Stycznia Nayiaśnieysza Cesarzowa znaydowała się z Królową Hollenderską na świetnym balu u Pani Maret, ministrowey sekretarzowey stanu.

Radca stanu i Jeneralny dozorca domu Cesarskiego, P. Daru, powrocił tu z Erfurtu.

Cesarsko-Austryacki ambassador, Hrabia Metternich, powrocił tu iuż także z swey podroży do Wiednia.

Pod czas onegdayszego u dworu koncertu popisywał się graniem P. Berman, rodem Niemiec.

W okolicach Marsylii stało śnieg. Oliwnem drzewom w Prowancyi nie szkodzło zimno.

Gdy klassa instytutu ja nieiętności nie odebrała ieszcze odpowiedzi na wydane pytanie względem teoryi odkrytego przez P. Olbers planety Palas, ponowiła zatem to pytanie z podwoyną nadgrodą, składaiącą się z medalu w wartości 6000 frankow. Rozprawy muszą bydź naypoźniey do 1 Października 1810 nadesłane.

W okolicach Florencyi, Turynu i innych mieyscach we Włoszech upadło tyle śniegu, iak od dawna nie pamiętaią.

Zamek Villars-Coterets ma bydź na dom dla ubogich przerobiony, na co 300,000 fr. wyznaczono.

Umarł tu P. Drouet, referent rachunkow.

P. Montesquieu, prezydent skarbowey kommissyi ciała prawodawczego, otrzymał krzyż legii honorowey.

Z Włoch d. 1. Stycznia.

Przez wyrok pod d. 5 Grudnia udarował Król Neapolitański wszystkich uwięzionych winowaycow, wyiąwszy złodziei, przebaczeniem. Maią bydź natychmiast uwolnionemi. Do tego przebaczenia należeć maią nawet ci, którzy uwięzionemi zostali za noszenie niebezpieczney broni, za popełnione zaboystwa w pierwszym zapale, tudzież ci, którzy nie są uwięzionemi, ale obwinionemi są o takowe zbrodnie, ieżeli w przeciągu miesiąca zgłoszą się do swego urzędu. Przyzwoite urzędy stanowic maią na zdanie sprawy kommissarzy i prokuratora Królewskiego względem uwolnienia. Przy niebezpiecznem pobiciu lub zaboystwie maią urzędy dołączyć do

przebaczenia oddalenie się winnego z mieysca, w którym zdrożność popełnił. Ci zaś, którzy w przeciągu lat dziesięciu popełnili kilka razy podobną zdrożność i za to są uwięzionemi, maią bydź od tego przebaczenia wyłączonemi.

D. 10 Grudnia odprawił Król Joachim nad woyskami rewiią i powrocił do pałacu konno drogą Chieja i Toledo. Król i Królowa w towarzystwie Królewiczow udali się potem do szkoły kadetow morskich, a ztamtąd poiechał Król, w towarzystwie Marszałka Perignon, do wielkiego lazaretu woyskowego, gdzie dowiadywał się czyli chorzy maią wygodę.

Z Medyolanu donoszą, iż Wicekrólowa i nowo urodzona iey córka w dobrem znayduią się zdrowiu. D. 30 Grudnia obchodzono tamże 30 z dział wystrzałami wzięcie twierdzy Rosas, co przypisuią szczególniey odwadze i dobremu postępowaniu woysk Włoskich.

Z Bononii donoszą, iż z rozkazu Wicekróla osadzono w domu poprawy 36 ludzi podniecaiących tam zaburzenia.

Z Rzymu donoszą, iż pozwolono używać tam wczasie karnawału masek, ubiegań i innych zabaw, iak w dawnieyszych czasach.

D. 22 Grudnia umarł w Florencyi C. K. Austryacki Feldmarszałek porucznik, Baron Colli, kawaler W. krzyża woyskowego orderu S. Maurycego i Łazarza. Był on C. K. Austryackim nadzwyczaynym posłem przy dworze Etruskim. Z rozkazu Jeneralnego rządzcy Toskanii, Hrabiego Menou, ciało iego uroczyście pogrzebane zostało.

Z Wasingtonu d. 10. *Listopada.*

Prezydent Jefferson dał republikanom miasta Bostonu względem embargo następuiącą odpowiedź:

"Odebrałem adres obywateli, którzy pochwalaią teraźnieysze zawieszenie handlu, iako też przełożenia tych, którzy żądaią zniesienia embargu. Tak rozmaite zdania wcale mnie nie dziwią. Względem każdego sprzecznego punktu nie można spodziewać się zupełney iedności w mniemaniu. Woyna lub embargo były nam tylko do wyboru zostawione; zagrabienie naszych okrętow wymagało woyny, gdyż zgwałcenie prawa przez woynę tylko się naprawia. Lecz rozmaity interes prowincyy zjednoczonych stanow, doradzał dla ich rękodzieł, które tak bardzo zakwitnęły, przenieść zawieszenie handlu nad woynę. Rolnictwo lubo głęboko czuie, że ustał na iego płody pokup, iednak daleko ucierpiałoby więcey pod czas woyny. Handel i żegluga cierpią zarówno wczasie teraźnieyszey nieczynności; lecz czyliby woyna była dla nich zyskownieyszą, nie wiem czyby patryotyzm powstaiących przeciw embargo zdołał to pytanie rozwiązać. Żałować przychodzi, iż tak mało zastanowili się nad Europeyskiemi edyktami, które są prawdziwą przyczyną zawieszenia naszego handlu i żeglugi, i nieporownali ich z ustawą, która ochroniła ich od większey straty, to iest, że zamiast pomnożenia sił naszemi okrętami, własnością i maytkami tych mocarstw, z któremi wypadałoby walczyć, zachowaliśmy ie z własną naszą korzyścią. Embargo było dla naszego kraiu iedynym mądrym i chwalebnym środkiem dla uniknienia woyny, i dania woiuiącem mocarstwom czasu do zastanowienia się nad ich postępkiem, przeciwiacym się rownie sprawiedliwości, interessowi i chwale; i ieżeli z tey przyczyny zostaną te edykta odwołane, tedy

handluiący nasi bracia uznaią, iż pomimo ich woli pracowaliśmy nad ich interessem. Smutną iednak byłoby dla oyczyzny rzeczą, gdyby niecierpliwe ich nalegania pod pozorem usunięcia przeszkod handlu zniewoliły nas do wyrzeczenia się żeglugi po Oceanie i zawiiania tylko do tych portow, które nam przepiszą, dla opłacania cła, któreby podobało się na nasze okręty nakładać. Takowe wyrzeczenie się narodowey niepodległości i istotnych praw oburza umysł każdego poczciwie myślącego. Dopoki wspomnione edykta nie będą odwołane żaden Amerykanin nie może dozwolic handlu z mocarstwami, które utrzymuią moc tych edyktow. Szczęściem, że zbliża się czas, w którym połączą się uczucia i mądrość narodu w zgromadzonych reprezentantach. Im powierzone są nasze prawa, im wiadome są wyrządzone nam obelgi. Oni obmyślą przeciw nim środki. Słyszę z ukontentowaniem wszystkich pochwalaiących lub ganiących ninieysze środki, iż przestaną na ich wyroku.

(Podp.) *Jefferson.* „

Z Amsterdamu d. 7. Stycznia.

Wielkie zimno i wiele spadłego śniegu spoźniły przybycie wszystkich poczt. W wielu mieyscach popadały nawet konie pod postylionami i ci musieli przyyśdź piechotą. Onegday był tu większy mroz, niżeli w roku 1795. Od wczorayszа mamy odwilż.

W czasie wszczętego tu przed kilku dniami pożaru, który trwał od godziny 2 po połnocy do 7 z rana, spaliła się pomiędzy innemi domami także rafinerya cukru PP. Heytmann i Hasselgreen i rachuią szkody do 200,000 zł. hol.

Żydowski konsystorz zaprowadzony tu został przez ministra do spraw duchownych. Wszystkie członki konsystorza ubrane były po Francuzku, mowy iednak miane były w ięzyku Hollenderskim. Pomimo nieznośnego zimna zgromadziło się na ulicach bardzo wiele żydow, którzy wykrzykiwali: niech żyie Król!

Z Rygi d. 30. Grudnia.

Wczoray w wieczor przybyli tu Nayiaśnieysi Królestwo Pruscy iadąc do Peterzburga. Przyięternі zostali z uroczystością i okazałością, na iakie tylko nasze miasto zdobydź się mogło. Na lodzie rzeki Dzwiny stały w paradzie woyska tuteyszey załogi, a pod wałami miasta dwie gwardye mieyskie na koniach. Przy ustawicznych wystrzałach z dział wiechali Nayiaśnieysi Królestwo do miasta i wysiedli do Imperatorskiego zamku. Naywyższe woyskowe i cywilne władze miasta i twierdzy zdały J. K. Mci rapport, potem była u dworu schadzka. Nayiaśnieysi Królestwo raczyli także obecnością swoią zaszczycić dany z powodu ich przybycia przez kupcow bal. Dziś była wielka parada woyskowa z rana, a w wieczor bal. Jutro udadzą się wyszcy goście w dalszą podroż.

Koncert, który tu dał onegday wielki skrzypek, P. Romberg, na teatrze tak wiele miał słuchaczow, iż zaledwo mogł ich teatr pomieścić. Lubo tu słyszeliśmy przed kilku miesiącami zachwalonych muzykow, iak n.p. P. Rhode, Lamare, Baillod, &c. muzyka iednak P. Romberga tak bardzo się spodobała, iż proszony był, aby ieszcze raz dał się słyszeć, nim za dworem Pruskim do Peterzburga wyiedzie.

Z Królewca d. 4. Stycznia.

W nocy z d. 2 na 3 Królewiczowna Pruska Ludwika, małżonka Xcia Radziwiłła, po-

wiła szczęśliwie syna.

Stosownie do nowego urządzenia woyskowego wydziału, raczył J. K. Mość Podpułkownika Hrabiego Lotum w ſtopniu pułkownika uwolnić od obowiązku służby woyskowey i mianować go taynym radcą i naczelnikiem kommiſſoryatu woyskowego.

Do innych wydziałow miniſtrowskich mianował także J. K. Mość kilku zasłużonych mężow radcami.

Z Berlina d. 10. Grudnia.

Xżę Naſtępca Sasko-Weymarski przybył iuż do Peterzburga.

Jenerał Sprengportem, który oddalił ſię pod Guſtawem III. z Szwecyi, mianowany teraz zoſtał rządcą Finlandyi.

W Sztokolmie wybuchnąć miała zaraźliwa choroba, która codziennie po 50 ludzi zabiera.

W iedney z tuteyszych gazet czytamy naſtępuiącą anekdotę: Nieiaki P. Marti, rodem z Glarus, który udał ſię do Roſſyi, tam zrobił szczęście i teraz przypomniał sobie o swey oyczyznie. Mieszka w Rydze, ma liczną familiią i 3 przyswoionych dzieci. Oświadczył nie dawno liſtownie kantonowi Glarus, iż dla wszyſtkich szkół iego obu wyznań (katolickich i reformowanych; on sam oſtatnią religiią wyznaie) 170,000 zł. ryń. darnie. Wielka na pozor summa! Lecz P. Marti tak rachuie: Złoży 941 zł. ryń. pod warunkiem, aby ten kapitał przez 121 lat nie był tykany, prowizya od prowizyi ſtosownie do iego przepisu do kapitału była składana, który po 121 latach wynieſie 170,000. Na ow czas w roku 1929 prowizya od tego kapitału ma bydź na szkoły kantonu Glarus obracana, ieżli on ieszcze trwać będzie i kapitał przez iakowe nieszczęście nie zginie.

Pod d. 24 Grudnia ogłoszone zoſtało naſtępuiące napomnienie względem taynych towarzyſtw i związkow:

J. K. Mość Pruski, &c. nasz nayłaskawszy Pan, uznał za potrzebne, dla zapobieżenia wszelkim nadużyciom w ten czas, kiedy monarchiczne urzędy po uſtąpieniu woysk Francuzkich zaczenaią bydź czynnemi, rozkazać wewnętrznemu swoiemu miniſtrowi, aby przypomniał publiczności o edykcie pod d. 20 Października 1798, zakazuiącym wszelkich towarzyſtw, które nie są dozwolone, i przepisuiącym kary na nieposłusznych, i aby powtornie zakazał podobnych towarzyſtw. Każdego obywatela nieodzowną ieſt powinnością poświęcić ſię pracy swoiego ſtanu, polegaiąc na opiece swoiego Monarchy, i nie mieszać ſię do publicznych spraw i ſtosunkow, tylko tyle, ile mu uſtawy kraiowe dozwalaią. Każdy więc, który wchodzi w tayne i zakazane towarzyſtwa lub związki, będzie ſtosownie do przepisow karany. Policyynem urzędom zaleca ſię, aby pilnie przeſtrzegały powyższego edyktu, i o każdem iego przeſtąpieniu pod własną odpowiedzią natychmiaſt wyższey władzy donoſiły. — Działo ſię w Królewcu d. 16 Grudnia 1808.

Z Frankfortu d. 6. Stycznia.

Podług gazety ligi Reńskiey, kapituła dawniey Moguncka, która znayduie ſię teraz w Ratyzbonie, wynieſioną zoſtała przez Xcia Prymasa, iako arcybiskupa Ratysbońskiego, na katedrę metropolitalną kościoła arcybiskupiego w Ratysbonie. Xżę Prymas nadał iey na zawsze wszyſtkie dobra i dochody, które mu receſſem Rzeszy z dóbr dawniey Mogunckiey kapituły uſtąpione zoſtały. Nadto prze-

znaczył iey iescze 6000 zł. ryń. prowizyi od 150,000 zł. ryń. które od brał z powodu zamiany dóbr od W. Xcia Wirzburskiego.

D. 2 b. m. przybyło tu około 250 kanonierow z Moguncyi, którzy idą do Magdeburga. W krótce oczekuiemy tu ieszcze z Francyi 10,000 ludzi nowego zaciągu, którzy tam że się udadzą, i do tamteyszych regimentow będą wcieloneml.

Pisma publiczne zawieraią wątpliwą wiadomość o skoiarzeniu się ligi północney.

Królestwo Bawarskie ma teraz na 1632 kwadratowych milach kraiu 3 miliony 231,570 mieszkańcow.

Z rozkazu policyi (wyraża tuteysza gazeta Ristretto) skonfiskowany w Kassel został Gettingski kalendarzyk na rok 1809.

Z Kopenhagi d. 3 Stycznia.

Ażeby pod czas uciążliwey teraźnieyszey woyny nie spadła wartość Duńskich bankocetlow, rozkazał J. K. Mość, aby skarbowe kolegium oznaymiło tym wszystkim, którzy posiadaią bankocetle, iż w pewnych terminach będą ie mogli na grubą monetę wymienić.

Jeden z jeńcow woiennych zapewnia, iż do Gotenburga przybyła nie dawno Angielska woienna i przewozowa flota. Kto iednak wie, że w Gotenburgu znayduią się ogromne składy Angielskich towarow, da temu wiarę i domyśli się, że nie przybyła dla wsparcia swoiego sprzymierzeńca, ale dla zasłonienia lub uratowania w przypadku niebezpieczeństwa swoich składow.

Stoiące przy Heganes 2 liniiowe okręty, 2 fregaty, 3 brygi i 1 mały statek odpłynęły d. 31 Grudnia na północne morze.

Cena końskiego mięsa podwyższona tu została na miesiące Styczeń i Luty.

W niedzielę była uroczystość u dworu, na którey nie tylko kawalerowie orderu słonia iako w dniu obchodu tego orderu, ale i innych orderow znaydowali się.

Mowią, iż starzy jenerałowie otrzymaią pensye i ustąpią młodszym dowodztwa nad regimentami.

Z Darmstadtu d. 3. Stycznia.

Podług dzisieyszey naszey gazety powierzył W. Xżę Jmć dowodztwo nad swoiemi woyskami w Hiszpanii Jenerał majorowi Schäffer.

Rozmaite Wiadomości.

Pogłoska utrzymuie się, że trwaią ieszcze układy o pokoy między Turcyą i Angliią. To tylko pewna, iż na Archipelagu nie ma żadnego woiennego okrętu Angielskiego, wszystkie oddaliły się na śrcdziemne morze.

W Hiszpańskiey twierdzy Rosas zabrali Francuzi w woienną niewolą: 4 pułkownikow, 8 podpułkownikow, 40 kapitanow, 60 porucznikow, 80 podporucznikow, 7 kadetow, 5 kapelanow woyskowych, 12 lekarzow, 9 indzynierow, 2 woyskowych kommissarzy, 4 dozorcow magazynowych, 2900 podofficerow i żołnierzy i 500 ranionych. Ogółem 3700 ludzi.

W Bruxelli widzieć się teraz daie dwóch karłow. Dziewczyna nazwiskiem Chrystyna, maiąca 16 lat i 25 cali wzrostu; tańcuie dobrze i mowi 3 ięzykami. Waży 22 funtow i pięknego iest kształtu. Mężczyzna Akenil nazywaiący się, ma 33 lat i 36 calow wzrostu; mowi kilku ięzykami i żywego iest temperamentu. Oboie rodem są z Schwarzwaldu.

DODATEK

DO Nru. 8.

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srodę Dnia 25. Stycznia 1809.

Meteorologiczne poſtrzeżenia na gwiazdopatrzni Krakowskiey od 15 *Stycznia* 1808 *do* 1 *Stycznia* 1809.

1880	Stopnie Barometru		Stopnie Termometru Reaumura		Stopnie odwilży		Magnes	Pochmur: było	Srednich	Pogodnych
	Więk.	Mniey	Więk.	Mniey.	Więk.	Mniey.		dni	dni	dni
Styczeń.	27 7.9	26 3.4	† 2.3	— 11.2	83	67	20° 22	12	2	3
Luty.	27 10.7	26 8.0	† 7.2	— 14.0	89	62	20 21	16	9	4
Marzec.	27 10.9	27 0.8	† 4.1	— 17.3	204	140	20 20	14	11	6
Kwiecień	27 10.7	26 10.1	† 16.7	— 4.8	315	114	— — — —	18	9	3
May.	27 9.1	27 0.5	† 23.2	† 3.6	338	100	20 23	3	4	24
Czerw.	27 6.3	27 3.3	† 25.5	† 8.6	335	90	20 22	6	9	15
Lipiec.	27 9.0	27 2.0	† 26.6	† 9.2	269	75	20 21	8	13	10
Sierpień	27 6.8	27 1.6	† 28.3	† 11.0	267	58	20 22	12	5	14
Wrześ.	27 9.4	26 10.1	† 20.6	† 5.6	295	38	20 22	11	12	7
Październ.	27 8.5	26 11.6	† 14.0	† 1.5	156	35	20 22	16	4	11
Listopad.	27 8.6	26 9.3	† 7.9	— 4.5	153	36	20 26	16	8	6
Grudzień	27 9.3	26 7.5	† 2.0	— 14.6	105	30	20 22	25	6	0
							Summa	157	92	103

Przeſtroga. Krzyżyk (†) oznaczać będzie naprzyszłość większy ſtopień zimna, a kreska (—) mnieyszy ſtopień. Cyfra (0) żaden ſtopień, i t. d.

Przeszły rok był, iak się z powyższey tabelki okazuie, ieden z średnich lat. D. 6 Stycznia 1809 spadł termometr na 25 stopień; rzadkie w naszych okolicach zimno. Pallas uważał w roku 1772 d. 6 Grudnia w prowincyi Jeniscisk w Syberyi, iż termometr Reaumera spadł na 50 stopień. W czasie tego nieznośnego zimna wystawił czarę z merkur, uszem na powietrze, który w 3 godziny tak zlodowaciał, iż potrzeba go było tłuc młotkiem. W Tobolsku ma czasami dochodzić zimno do 70 stopni. P. Brown przez sztuczne zimno doprowadził termometr Reaumura w roku 1759 d. 25 Grudnia do 170 stopni, a Lomanesow d. 6 Stycznia tegoż roku aż 592 stopni. P. Lacaille uważał 1752 d. 22 Lutego, że ciepło dochodziło w przylądku Dobrey nadziei do 35 stopni na termometrze Reaumura, a na uyściu Senegalu dochodzi często do 40 stopni. Anglicy Fordyce i Solander bawili 10 minut w izbie, w którey ciepło dochodziło 73 stopni, podług Reaumura. Zbyteczne ciepło osłabiło ich cokolwiek i bardzo się pocili; metalu, który przy sobie mieli, iak n. p. łancuzkow u zegarkow nie mogli się bez sparzenia doknąć.

CENA ZBOZ Na targu w Krakowie d. 23 i 24 Stycznia 1809.	zł. pol.	W Wiedniu d. 11 Stycznia. Mec a wynoszące pół korca naszego:	zł. pol.
Korzec Pszenicy	49 do 51	— Pszenicy	34 do 48
— Zyta	40 — 42.	— Zyta	24 — 32.
— Jęczmienia	30 — 34	— Jęczmienia	19 — 25.
— Owsa	24 — 27.	— Owsa	17 — 20.
— Grochu	40 — 44		
— Kaszy iaglaney	60 — 64.		

DONIESIENIA.

Niżey podpisany, który za pozwoleniem wysokiey Zwierzchności, tu w Lublinie iuż raz przez gazetę Krakowską do wiadomości podał, względem założenia pensyi płci męskiey; uwiadomia powtornie, JWW. i WW. rodzicow na edukacyą do tegoż niżey podpisanego swych godnych synow oddać chęć maiących, iż teraz iuż siedmiu Paniczow u siebie ma na pensyi; życzy z sobie do liczby ośmnastu przyiąć onychże, gdyż on do tego wygodne, i liczbie życzących sobie Paniczow odpowiadaiące naiął stancye, na ulicy Bernardyńskiey pod Nrem 124 sytuowaney na pierwszym piętrze. — Dan w Lublinie dnia 19 Stycznia 1809.

Karol Byszewski.

Z strony C. K. Galicyyskiego kraiowego Gubernium, rozpisuie się do osadzenia zawakowanego z pensyą roczną 500 zł. ryń. urzędu Burmistrza przy magistracie miasta Sambora, powtorny konkurs z tym dodatkiem, że kompetenci, urzędu tego dostąpić pragnący, prożby swoie dekretami obieralności z obydwoch liniy zaświadczeniami moralności, i innemi allegatami opatrzone, naydaley do 15 Lutego 1809 roku, do Samborskiego Król. Cyrkularnego urzędu podać powinni. W Lwowie d. 31 Grudnia 1808.

Z strony C. K. Gubernium w Królewstwach Galicyi i Lodomeryi, niniéyszym czyni się wiadomo, gdy Michalaki Bodiutza kościelny z Reusenye wraz z żoną swoią z Cyrkułu Bukowińskiego w roku 1806 emigrował, i mieysce przebywania onychże nie iest wiadome, przeto w stosunku do Cyrkularza pod dniem 15 Czerwca 1798 §. I. wypadłego, niniéyszym Edyktem publicznie do powrotu lub usprawiedliwienia się w przeciągu czterech miesięcy z tym obostrzeniem wzywaią się, iż po upłynieniu rzeczonego terminu, przeciw niem podług przepisu prawa postąpi się. Dan w Lwowie d. 29 Listopada 1808 roku.

Ze strony C. K. Gubernium w królestwach Galicyi i Lodomeryi niniéyszym czyni się wiadomo: Gdy Józef Swoboda bywszy mieyski Chirurg w Suczawie, Cyrkułu Bukowińskiego, tudzież żona iego, za nim do Moldawii przybyła, emigrowali, przeto w stosunku do Cyrkularza pod dniem 15 Czerwca 1798, § I. wypadłego, niniéyszym Edyktem publicznie do powrotu lub usprawiedliwienia się w przeciągu czterech miesięcy, z tym obostrzeniem wzywaią się, iż po upłynieniu rzeczonego terminu, przeciw niem podług przepisu prawa postąpi się. Dan w Lwowie d. 22 Listopada 1808 roku.

Wyszła z pod prasy Słownika Polskiego druga część, obeymuiąca litery od G, do L. przy czem autor ma honor uwiadomić, że odtąd prenumerata dla nowo przybywaiących Prenumerantow, podwyższa się dwoma czerwonemi złotemi, tak że teraz całkowitość iey wynosić będzie czer. zł. dwanaście w złocie. To podwyższenie bynaymniey się nie ściąga do tych, którzy przed wyyściem ieszcze tey drugiey części pierwszego tomu prenumerowali. Ostrzega oraz autor, że po wydaniu drugiego tomu, obeymuiącego litery od M do O. (co nastąpi ku końcowi przyszłego roku), cena podwyższona będzie do czerw. zł. piętnastu w złocie; takowe albowiem podwyższenie wypada z obrachunku wzrastaiących coraz bardziey kosztow druku tego dzieła. Dan w Warszawie d. 19 Grudnia roku 1808.

R. Linde.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey, ninieyszym Edyktem powszechnie wiadomo czynią: że Jan Łęczycka dla zupełnie mu dowiedzionego marnotrawstwa maiątku swego, i zagrażaiącego stąd oczywistego niebezpieczeństwa utraty sposobu utrzymywania dzieci swoich, za marnotrawnego i maiątkiem swoim zarządzać niemogącego, a stąd do zawarcia wszelkich iakiegokolwiek bądź gatunku kontraktow za niezdolnego uznany, i że temu rządca w osobie Antoniego Gruszeckie o przydany iest. Dla tego wszyscy powszechnie i szczególnie napominaią się, ażeby rzeczonemu Janowi Łęczycka za marnotrawnego uznanemu i ogłoszonemu nic zgoła pod żadnym tytułem nie pożyczali, ani też żadnego kontraktu z nim bez dołożenia się rządcy i pozwolenia tuteyszego C. K. Sądu Szlacheckiego nie zawierali, inaczey bowiem wiedzieć maią, że to z swoim niebezpieczeństwem i szkodą uczyniliby.

Michałewski.
Wolf.
Rath.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich Galicyi Zachodniey.
Wicha.

Pod Nrem 120 na Kanowney ulicy w mieście znayduie się bardzo wygodna i mało używana Basztarda na Angielskich ryszorach i żelaznych osiach, za pomierną cenę do sprzedania. Życzący sobie kupie, zechcą się do wspomnionego Nru udać, które opatrzyć może.

Przez C. K. Galicyi i Lodomeryi Gubernium czyni się niniey szym wiadomo: ponieważ poddani z państwa Rufsy w Cyrkule Bukowińskim leżącego w roku 1805, iako to: Gawril Bogdan, Andrzei Syn Garwrila, Garaskiwa Wadana, Wasili Jozef, Juonicza Moschniagolin Stephan Rogyschan, Wasilka Wadaua, Jordaki Terebucza, Thenasi Tuku, Jonicza Dumbrawa, Stephan Olar, Onuphrei Rotar, Dari Beliosa, Janko Beliosa, Peter Habi, Wasili Habi, Jonicza Jorga, Andrei Prutanu, Wasili Dumitraschkn, Wasili Jorga, Juon Roman, Simion Roman, Juon Fiki, Michalaki Jorga, Jonicza Guschu, Lupu Dura, Philip Guschu, Dumitru Gole, Jonicza Kiar, Wasili Olar, Jonicza Tilipoczki, Jonicza Aieci Gawril, Georgi Prischkar, Raschku Moldowan, Juon Mintion, Thodier Mintion, Stephan Kaprar, Irimie Perwal, Wasili Kaprar, Juon Moldowan, Thodier Bosanczan, Juon Kaprar, Peter Podlog, Sawa Onukuleci, Simian Tatar, Thodosi Boschoran, Wasili Paladiuk, Nastasi Onukuleci, Irimie Tatar, Thodie Puschkasch, Peter Karze, Juon Karze, Juon Bosanczan, Dimitru Oane, Wasil Filimon, Wasili Boschkanar, Gawril Prusch, Juon a Oani, Iwan a Kosti, Juon Huczan, Nicolai Walian, Iwan Skripkar, Pintulei Swiduleci, Jordaki Bersan, Dubjcza Wadana, Wasili Hanczan, Iwan Piroga, Georgi Rufs, Catharina Wadana, Kirla Olaru, Stephan Pleschka, Grigori Butriniuk, Michac Trentiuk, Koste Rufs, Dumitru Filimon, Nicolai Boschoran, Alexa Rus, Juon Walian, Makowei Boschkanar, Hriczko Skripkar, Georgi Boschoran, Paweł Kiselicza, Stephan Kosowan, Axenti Walian, Ilana Wadana, Georgi Bersan, Simian Czafu, Wasili Schitar emigrowali, i mieysce ich przebywania nie iest wiadome, a zatym stosownie do Cyrkularza ddto 15 Czerwca 1798 §. I. niniey szym Edyktem, publicznie do powrotu lub usprawiedliwienia się z swego oddalenia w przeciągu czterech mie-

kęcy z tą powołują się pogróżką, że po upłynieniu tegoż czasu przeciw nim podług praw przepisanych postąpi się. Dan w Lwowie dnia 29 Października 1808 roku.

Z Rady C. K. Galicyi i Lodomeryi Gubernium.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey nieprzytomnych Klemensa i Eufrozynę Abratowiczow sukcessorow zmarłey Petronelli Pięściorowskiey do pertraktuiącego się w tym sądzie dziedzictwa niniejszym powołują; z tym dodatkiem, ażeby się względem dostąpienia, lub zrzeczenia się tego dziedzictwa oświadczyli, gdyż inaczey podług rygoru §. 624 ustawy cywilney części drugiey postąpiono będzie, i dziedzictwo to dopoty pod staraniem i zarządzeniem sądowym pozostanie, dopoki dziedzice podług prawa za umarłych uznanemi bydź by nie mogli.

Michałowski.
Domasławski
Rath.

Z Rady C. K. Sądów Szlach. Lubelsk. Galicyi Zachod.
Klimaszewski.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey, sukcessorom Jana Obuchowicza w miesiącu Sierpniu 1806 roku w Lubartowie zmarłego, niniejszym Edyktem wiadomo czynią, ażeby ciż sukcessorowie z miesca zamieszkania niewiadomi, do pozostałego dziedzictwa w przeciągu roku i 6 tygodni, w tym sądzie zgłosili się i prawa następstwa udowodnili, gdyż inaczey to dziedzictwo podług praw C. K. Fiskusowi przyznane będzie. Dan w Lublinie d. 19 Kwietnia 1808.

Michałowski.
Reinl.
Schnitzer.

Z Rady C. K. Sądów Szlacheckich Lubel. Galicyi Zachodniey.
Klimaszewski.

W Rzeszowie na ulicy Pańskiey murowany dworek pod N. em 111 położony, 102 łokci długości, a 16 łokci szerokości maiący, frontem na ulicy ku północy i wschodowi obrocony, z którego rocznie wyżey 900 zł. ryn. czynszu się pobiera, iest do sprzedania, o co z P. Placerem obywatelem Rzeszowskim traktować można.

W tymże dworku znayduie się 10 pokoiow murowanych, a 2 takich samych po wyżey bramy na piętrze, 3 także pokoie tylko ze dwoch stron murowane, a z resztą z drzewa budowane, 2 komory czyli alkierze ze wszystkim murowane, 3 takowych po części także z drzewa budowanych, 4 kuchnie murowane, 3 sklepy i 1 piwnica, 4 staynie z iedney strony do muru przypieraiące, 3 wozownie takie same; i 3 drewutnie takowe, dziedziniec zawiera w sobie 750 □ sążni, w którego środku znayduie się studnia. Za dziedzieńcem zaczyna się ogrod 1520 □ sążni trzymaiący, a ze 3 stron murem 6 łokci wysokiem, od dziedzińca sztachetami opasany. Położenie tego ogrodu iest między południem i zachodem.

Ten dworek podług kontraktow i dokumentow grodzkich od Jurisdictii pańskiey i danin zupełnie iest wolny, podlegaiąc iedynie tak, iak każdy inny podatkom monarchicznym. Mury tego dworku tak są grube, że piętro zupełnie na tychże wymurować można, a że dziedziniec iest za duży, więc albo trzecia część onegoż do ogrodu przyłączona, albo na tymże mieyscu nowy dom wystawiony bydź może.

Per Cæ. Regium Forum Nobilium Tarnoviense omnibus & singulis vigore præsentis Edicti notum redditur, R.dum Raimundum Nowakowski Ordinis prædicatorum Præsbiterum, Cooperatorem Ecclesiæ Parochialis Neo Sandecensis ex Galicia Orientali oriundum die 17 Februarii 1800 ab intestato fatis cessisse, cum tamen hæredes ejusdem tam de nominibus quam de domiciliis sint ignoti, proinde iisdem significatur, quatenus legitimando se se de gradu Consanquinitatis, Declarationem de adeunda hæreditate intra annum unum & sex septimanas horsum eo certius exhibeant, quo secus lapso termino legali hæreditas hæc Fisco Regio extradetur. Datum Tarnoviæ die 28 Januarii 1807 Nro. 191.

(*Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek*)